

PEDAGOGY,
PSYCHOLOGY
AND TEACHING
METHODS:
INTERNATIONAL
EXPERIENCE

International
scientific
conference

2021

July 16-17
Riga, Latvia

ISMA
ANNO 1994

INFORMĀCIJAS
SISTĒMU
MENEDŽMENTA
AUGSTSKOLA

ISMA INFORMĀCIJAS
SISTĒMU
ANNO 1994 MENEŽMENTA
AUGSTSKOLA

ISMA University of Applied Sciences

International scientific and practical conference

**PEDAGOGY, PSYCHOLOGY AND TEACHING
METHODS: INTERNATIONAL EXPERIENCE**

July 16–17, 2021

**Riga, Latvia
2021**

International scientific and practical conference «Pedagogy, psychology and teaching methods: international experience»: conference proceedings, July 16–17, 2021. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. 296 pages.

ORGANISING COMMITTEE

Romans Djakon, Dr.sc.ing., Professor, Academician, ISMA President.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

GENERAL PSYCHOLOGY

AND PSYCHOLOGY OF PERSONALITY

Психологічний феномен професійного вигорання викладачів ЗВО Гачак-Величко Л. А., Ролук О. В., Капінус О. С.	10
Робота психолога з тривожними дітьми Журавко Т. В.	14
Здібності та обдарованість як один з чинників організації особистості Юсіфова А. А.	16

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS IN EDUCATION

Нейролідерство в освіті як компонент професійного розвитку викладачів Костіна Л. С., Соколова С. В.	21
Формування прийняття материнської ролі у пренатальному періоді Лєсняк А. О.	24
Professional responsibility of the future teachers: the essence and problem of formation Meshko H. M., Meshko O. I.	27
Шляхи формування студентського колективу на основі індивідуально-типологічного підходу Погоріла І. О.	31
Компетентностный подход в образовании: психологическое содержание основных понятий Шаповал И. Н.	35
Мотивація як корелят розвитку психолінгвістичної компетентності у студентів Шукалова О. С., Зайцева О. О.	39

PEDAGOGICAL AND CORRECTIONAL PSYCHOLOGY

Формування міжособистісних стосунків учнів з порушенням інтелекту Омельченко М. С., Кузнєцова Т. Г.	43
Методи діагностики дитячо-батьківських стосунків та психологічного мікроклімату родини, що виховують дитину з ООП Реброва О. О.	47

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-114-5-2>

РОБОТА ПСИХОЛОГА З ТРИВОЖНИМИ ДІТЬМИ

Журавко Т. В.

*викладач-стажист кафедри психології та педагогіки розвитку дитини
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна*

Орієнтація освіти на гуманістичні принципи навчання і виховання дитини та забезпечення відповідних умов допомагають створенню відповідної моделі соціальної компетентності людини, яка б дозволяла їй оптимально вирішувати складні питання своєї життєтворчості, успішно досягати індивідуальних і суспільних цілей.

Один із найважливіших етапів є дошкільний період життя. І саме тому психологічне забезпечення розвитку дитини в закладі дошкільної освіти, її навчання й виховання набувають великого значення в подальшому житті кожної особистості [2].

Тривога – емоційний стан, який виникає в ситуаціях невизначеності й небезпеки і виявляється в очікуванні несприятливого розвитку подій.

Вроджена або сформована схильність дитини легко впадати у стан тривоги свідчить про тривожність як рису характеру.

Тривожність у дітей виявляється в емоційній вразливості, боязні спілкуватися з незнайомими людьми, плаксивості, нитті.

Ознаки тривожності:

- страх перед усім новим, незнайомим, дивним;
- невпевненість у собі, занижена самооцінка;
- очікування неприємностей, невдач, осуду старших;
- старанність, розвинуте почуття відповідальності;
- безініціативність, пасивність, боязкість.

Причини тривожності:

- конституціональна особливість першої системи (меланхолійний темперамент);
- компоненти невротичного стану, що виявляється як боязнь окремих людей, ситуацій, які спровокували психоемоційну травму дитини;
- наслідок інфекційної інтоксикації;
- результат залякування дорослими з метою домогтися послуху;
- побічний продукт багатой емоційної уяви дитини;

– природний страх перед новим, незвичним, вияв інстинкту самозбереження;

– результат гіперсоціалізуючого виховання з надмірною кількістю заборони, правил, оцінок, вимог поєднується з комплексом провин за свою неспроможність бути на рівні жорстких соціальних стандартів;

– один із симптомів аутизму [1].

О. Є. Маринушкіна, Ю. О. Замазій зауважують, що тривожних дітей відрізняє надмірна стривоженість, причому іноді вони бояться не самої події, а її передчуття. Часто вони очікують найгіршого. Діти відчувають себе безпорадними, побоюються грати в нові ігри, розпочинати нові види діяльності. У них високі вимоги до себе, вони дуже самокритичні. Рівень їхньої самооцінки низький, такі діти дійсно вважають, що найгірші в усьому: вони непривабливі, нерозумні, незграбні; вони потребують заохочення, схвалення дорослих у всіх справах. Для тривожних дітей характерні і соматичні проблеми: болі в животі, запаморочення, головні болі, слазми у горлі, утруднене поверхневе дихання. Під час прояву тривоги вони часто відчувають сухість у роті, клубок у горлі, слабкість у ногах, прискорене серцебиття. Тривожність входить до симптомокомплексу сором'язливості. На думку Е. К. Лютової і Р. Б. Монініної, тривожність розвивається у дітей, які переживають внутрішній конфлікт, спричинений завищеними вимогами дорослих, їх бажанням поставити дитину в залежне від себе становище, відсутністю єдиної системи вимог, наявністю тривожності у самих дорослих. Механізм тривожності полягає в тому, що дитина постійно очікує неприємності, проблеми та конфлікту, вона не сподівається на щось добре від оточуючих [3].

Дітей з високою тривожністю потрібно постійно підбадьорювати заохочувати, висловлювати впевненість в їх успіху, можливостях щоб подолати скутість, треба допомагати дитині розслабитися, знімати напруження за допомогою рухливих ігор, музики, спортивних вправ.

Література:

1. Підлипняк І. Ю., Журавко Т. В. Методика роботи практичного психолога: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; уклад.: І. Ю. Підлипняк, Т. В. Журавко. – Умань: ВІЩ «Візаві», 2019. С. 62–69.

2. Максименко С. Д., Ільїна Т. Б. До проблеми розробки освітньо-кваліфікаційної характеристики сучасного психолога. *Практична психологія та соціальна робота*. 1999. № 1. С. 2–6.

3. Марінушкіна О. Є. Порадник практичного психолога / О. Є. Марінушкіна, Ю. О. Замазій. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. С. 45–50.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-114-5-3>

ЗДІБНОСТІ ТА ОБДАРОВАНІСТЬ ЯК ОДИН З ЧИННИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Юсіфова А. А.

практичний психолог

Комунальний заклад «Херсонський фаховий коледж

музичного мистецтва»

Херсонської обласної ради

м. Херсон, Україна

Провідні світові держави, піклуючись про своє майбутнє, відрізняються постійною увагою до формування культурного потенціалу нації в умовах підвищення інтересу до феномену здібностей та обдарованості (про що свідчить розгортання різноманітних програм щодо розкриття та реалізації можливостей особистості). Одним із завдань, що стоїть перед Україною, яка порівняно нещодавно заявила про себе як про самостійну самобутню державу, є продовження формування культурної еліти у найкращих національних традиціях.

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що за даними історичного та порівняльного аналізу, проведеного О.Є. Антоновою [1] та О.В. Бобир [2; 3], умовно розвиток психології здібностей та обдарованості можна розділити на три етапи. Перший етап датується 2-ю пол. ХІХ ст. – серед. ХХ ст., хоча хронологічний розподіл у даному випадку є доволі умовним. Йому передують накопичення певного досвіду, зацікавленості питаннями здібностей такими філософами, як Августин, Аристотель, К. Гален, Геракліт, Гіппократ, Емпедокл, А. Ібн Аль-Хайсам (або Альгазена), А. Ібн Сіна (або Авіценна), Парменід, Платон, Плотін, Фома Аквінський. Здібності як психічні явища розглядали Ф. Бекон, Ф. Бенекє, Ш. Бонне, Х. Вольф, І.Ф. Герbart, Т. Гоббс, Я.А. Коменський, Г. Лейбніц, Дж. Локк, Т. Рід, Б. Спіноза, Х. Уарте та ін. Феномен здібностей як психічних функцій висвітлений у працях Ф.І. Галля, К.А. Гельвеція, Д. Дідро, П.Ж. Кабаніса, Е.Б. де Кондильяка, І. Прохазки та ін. [11].